

מדינת ישראל
הכנסת הראשונה.

שב/רב

פרטי כל מס. /ג

מישיבת ועדת החוקה, חוק ומשפט שהתקיימה
ביום ה', ז' באדר ב' חשי"א (15.3.51)
בתל-אביב, בשעה 16.00.

חברי הוועדה:

נוכחים:

נ. ניר - היו"ר
ב. איזנשטט
ע. אסף
י. בדר
י. בודג
מ. בן-עמי
י. בר-יהודה
ד. בר-רב-האי
ב.צ. שינבורג
ת. טובי
ק. כהנא
ש. כץ
י. לם
א. לנקין
א. פרמינגר
א. תבורי

מוזמנים:

א. ידין - מטעם משרד המשפטים
ד"ר צילן - מטעם משרד הפנים
מר אלופי - מנהל משרד הרישום.

סדר-היום: חוק הבחירות לכנסת השנייה.

שב/רב

ועדת החוקה, חוק ומשפט
15.3.51
חוק הבחירות לכנסת השנייה.

היו"ר נ. ניר:

פותח את הישיבה.

אני רוצה למסור לכם אי-אלו פרטים. נסיתי להזמין את בא-כח הממשל הצבאי. אולם הם הודיעו שלא יוכלו לבוא. כן בקשה הממשלה, בעל-פה, שנדון בשני חוקים אלה: (א) ענש טעות. אנו מתבקשים לגמור חוק זה בהקדם האפשרי. אני מביא לידיעתכם את השתלשלות העניינים, כי הממשלה אינה יודעת מה לעשות בנידונים אלה. הנשיא יכול לתת להם חנינה, לכל שבעת האסורים. הנשיא יכול לתת חנינה רק לאחר ששר המשפטים ממליץ על כך. שר המשפטים אמר שהוא יכול להמליץ רק על שנים סהם ולא על כל השבעה. אך אם הממשלה תדרוש ממנו להמליץ על כל השבעה הוא יעשה זאת. הממשלה החליטה שגם היא אינה יכולה לעשות זאת ועלינו להזדרש ולגמור את החוק. החלטנו שגמרנו את ענין שמיעת העדים בקשר לכך. לדעתי, נצטרך להקדיש ישיבה מיוחדת מחוץ לאותן הישיבות הקשורות בחוק הבחירות, כדי לגמור את הדבר הזה.

אצ

(ב) זהו חוק האזרחות, כי הואקשור בתביעת הפיזיויים סגרמניה. החוק נמצא במסדיה כזו שהוא מוכן לבטרי, עם כל ההמתייגויות, פרט לסעיף וחצי. גם לענין זה נצטרך לקבוע ישיבה מיוחדת ארוכה ולסיים את החוק.

מסרתי לכם פרטים אלה על מנת שזדע מה הם הדברים העומדים לפנינו, ובסוף ישיבה זו בקבע את סדרי עבודתנו.

אני רוצה להזכיר כי עלינו לדון בחוק המעבר.

י. בריהודה:

עדיין לא ברור מתי תתחיל פגרת הפסח. אולם ישנה הצעה שהפגרא תתחיל ב- 14.4.51, והחופש ימשך כמו תמיד, חודש ימים. מתוך חודש ימים זה, יהיו שבועיים חופש לכל חברי הכנסת ושבועיים הנותרים תשננה רק הוועדות ולא המליאה. בתקופה זו יהיה עלינו לגמור את חוק המעבר, את חוק השופטים ואת חוק מתן שוחד ושלמונים. את חוק עונש מוות וחוק האזרחות, ויש לצדף גם לכאן את חוק המעבר, עלינו להשתדל ולגמור עוד לפני הפגרא.

היו"ר נ. ניר:

עתה נעבור לחוק הבחירות, אשר לענין הממשל הצבאי - נדחה סעיף זה עד לבואו של המושל הצבאי. אשר לתקנות לשעת חדום, כלומר להתקנת סעיף מיוחד המבטל את פקודת המשטרה הנוגעת לאספות להתקהלויות, הצעת חבר הכנסת בדר, נחכה לבואו. כן הדבר, לגבי סעיף לקביעת סחירים מכסימאליים לאולמות, אף זוהי הצעת חבר הכנסת בדר, ואנו נחכה לו. כן ישנה לפנינו הצעת חבר הכנסת טובי האומרת שכל החומר הרשמי של ועדת הבחירות המרכזית יתורגם לערבית. - זהו סעיף 11. הצעת ד"ר אילן, האומרת כי יש לתת רשות להפקיע מקומות לתחנות קלפי - זהו סעיף 12.

סעיף 11 (הצעות חדשות):

תרגום החומר הרשמי של ועדת הבחירות לערבית - (הצעת חבר הכנסת טובי).

ת. טובי:

אני מציע שהחומר של ועדת הבחירות כגון: רשימות של הבחירות הנוגעות לישוב הערבי, או הנראות אחרות יתורגמו לערבית.

היו"ר נ. ניר:

הכוונה להוראות של ועדת הבחירות המרכזית כגון: הודעות בעתונים בקשר לבחירות, שמות הנוחרים הנשלחים למקומות הערביים.

כיצד סודר הדבר בבחירות מקודמות?

א. לגסי:

ועדת החוקה, חוק ומשפט
15.3.51.
חוק הבחירות לכנסת השנייה.

שב/
רב

ברור, שרשימת המועמדים וכל חומר אחר
הנשלח לנצרת תורגם לערבית - אנו עשוינו

ד. בר-רב-האי:

זאת.

י. לם:
ישנם ששחים רבים הקשורים בענין השפה, ויש
חוק במדינה המסדיר את הדבר. בזמן הבחירות
לאספה המכוננת, היה ברור שהחומר הנשלח לאיזורים הערביים צריך להיות
בשפה הערבית. אין צורך לקבוע את הדבר בחוק.

א. ידין:
בשאלה הכללית אינני רוצה לנגוע בהודמנות
זו. אולם אשר לשאלת המשפט, עובדה היא
שהחוקים וכל חומר אחר המופיע ברשומות, מתורגמות הרשומות לערבית
ומופצות על ידי המטלה בשפה הערבית.

הי"ר ג. ניר:
עד כמה שאני יודע מופיעות הרשומות בערבית
באיחור גדול מאוד. ואם כל ההודעות
בקשר לבחירות תופענה בערבית אחרי הבחירות, אין טעם בכך.

א. תבורי:
אם להאמיר את הצעתו של חבר הכנסת טובי
כמשאלה של הלכה למעשה - דבר זה יתכן,
משום שגם בבחירות הקודמות תורגם החומר לערבית. ראיתי בידי חבר הכנסת
ג' רג' ורה חומר תחוקתי ומסמכים המתורגמים לערבית, כלומר למעשה מספקים
את הדרישה הזאת. אולם, אם חבר הכנסת טובי מתכוון לקבוע סעיף בחוק,
בחוקת הבחירות, שזוהי חוקת המדינה, הרי אני מתנגד לכך, שנעמיד את
הכנסת בפני עובדה של שתי שפות רשמיות במדינת ישראל. אני חושב, שחבר
הכנסת טובי יסתפק בכך שגיתן הוראה לוועדת הבחירות המרכזית, שתנהג
בהתאם לכך ותתרגם את החומר לערבית, משום שזהו צורך חיוני. אם נקבע
את הדבר באאק בצורת חוק, אנו מקדימים שאלה קונסטיטוציונית שטרם מצאה
את פתרונה. אם נשוב ונדבר על כך אביע את דעתי לגופו של ענין. עתה יש
רק להעביר הוראות אלה לוועדת הבחירות המרכזית.

א. פרמינגר:
אני חושב, שהוועדה צריכה לנקוט עמדה
כלפי שאלה זו, ואין להסירה מסדר היום.
עד כמה שידוע לי, השפה הערבית היא שפה רשמית, - דבר זה ישנו בפקודת
סדרי השלטון והמשפט. בתקופת הקמת המדינה בוטלו החוקים באנגלית, בוטלו
והוחלפו, אך השפה הערבית לא בוטלה. אם אינני צודק, אני מבקש שתבוא
הוועדה רשמית שתבהיר את המצב החוקי. לדעתי, השאלה המשפטית הזאת קבועה
בקשר לצד העקרוני-תחוקתי. אולם ישנו צד מעשי לשאלה זו, ואני דוקא
אינני מציע את הצעתי מבחינה עקרונית, אלא מבחינה מעשית. מבחינה עקרונית -
השפה הערבית היא רשמית. מבחינה מעשית היינו עדיין לכך שאמנם דבר זה
מקובל, אך הוא איננו מחייב הלכה למעשה, ועל סנת שהוא יחייב, אני מציע
שהדבר יהיה כתוב בחוק. הן סידור זה קיים, יתכן וחבר הכנסת תבורי רוצה
עתה לשנות את הדברים. לדעתי, אין כל סבה תחוקתית, והיועץ המשפטי יאשר
זאת, אין כל טעם למנוע שדבר זה יכנס לחוק. ועל אחת כמה וכמה אם דבר זה
יש בו כדי להועיל, מוטב שהוא יהיה בגוף החוק. שאם לא כן, ענין זה עלול
לעורר הרגשה מסויימת, אפילו בקרב האוכלוסיה היהודית האזרחית שיש
דברים בגו. הן אנו כולנו מסכימים שדבר זה הוא הוגן.

א. לנקין:
אף אני מצטרף לדעה ששאלת השפה, זו שאלה
קונסטיטוציונית, ולצורך חיון שלנו העוסק
בקביעת חוקת בחירות, יהיה זה מטפיק אם ועדת חוקה תמליץ בפני ועדת
הבחירות המרכזית שכל החומר הרשמי יתורגם לערבית. בזה מסתיים תפקידנו,
ורישתו של חבר הכנסת טובי תבוא על סיפוקה, ולא ניצור בכך כל תקדימים
ביחס לשפות הרשמיות. שאם לא כן, הרי ישנם סיעוטים שהם לא יהודים ולא
ערבים וגם, אולי בשבילם צריך לתרגם את החומר לשפה נוספת. על כן אני
מציע להגביל את עצמנו עתה רק לצרכי הבחירות ולהסתפק בהוראה כזאת עלוועדת
הבחירות המרכזית.

ועדת החוקה, חוק ומשפט
15.2.51.
חוק הבחירות לכנסת השנייה.

ע. אמר: לדעת, גם אם יש למישהו ספיקות ביחס למצב התחוקתי, הרי העובדה שדבר זה כתוב בחוק אינה מבה שצריך לקבוע את הדבר בכלל. בעובדה שרוצים להכניס את הדבר לחוק, זאת אומרת ששפה זו אינה חוק כללי בסדינה.

י. בר-יהודה: ברור, שהחוק הזה כמו כל החוקים האחרים שהכנסת מקבלת, אף הוא יתורגם לערבית, כלומר ענין זה קיים, אלא הוא רק יודפס באותו האיחוד הרגיל שבהם מופיעים שאר החוקים בערבית. כדי להבטיח גם את הצד המעשי, לא יסתפקו בתרגום החוק, אלא ידאגו, ולמעשה, זאת צריכה להיות החלטה של ועדת חוקה, וההמלצה על כך צריכה להשמע גם במליאה, שתחייב באופן מוסרי להוציא את הדבר לפועל. אין זה חשוב שהדברים יובטחו מבחינה מעשית שהחומר יתורגם לערבית, אלא שהוא גם יופיע בזמן.

החלטות ועדת הבחירות המרכזית לא תהיינה בצורת חוקים, אלא בצורת תקנות. וכל חומר הבחירות הרשמי, כגון: סודעות בטקסות שישנם ערכים, פתקאות ההצבעה - יש לתרגמן לערבית; כשם שהחליטו כאן באופן טבעי, שפתקאות ההצבעה צריכות להיות בערבית, אני שואל אם אין זה אותו דבר לגבי יתר ההחלטות שעלינו לקבל לגבי הטיעוט הלאומי הגדול ביותר, באופן יחסי, ועולה ברובו על מספר היהודים במזרח אירופה, וכל המפלגות שלנו תבעו זכות זו. בארצות לא כל כך מתקדמות השגנו דבר זה כמו: בלטיה שהיה שם רוב קלריקאלי ימיני בפרלמנט, וכן הדבר בליטא. לכן אני מציע שנקבל החלטה, כפי שהחלטנו לגבי פתקאות ההצבעה.

ד. בר-יונה-האי: נדמה לי, כי הדיון חרג מהמסגרת המעשית, וזהו הקושי שבדבר. יתכן שבאופן מעשי, ובדרך אגב מצטיינים לקבוע עובדה ההופכת את הוועדה לקובעת חוק יסודי קונסטיטוציוני במדינת ישראל, ודיה לצצה בשעתה. אני מתאר לי, ששאלה זו תעורר ויכוחים רבים. ברור, שישנם אמצעים חילוקי דעות רבים בינינו, ואינני מחויב היום לפתור שאלה זו. אינני נכנס לשאלת האפליציה בקשר לשפות הרשמיות, זו איננה שאלה משפטית. ויכוח זה לא התנהל בוועדת הבחירות לאספה המכוננת ובכל זאת היו פתקאות ההצבעה בשפה הערבית, ונשלח לערביים החומק הדרוש. אם זהו אקט מעשי-ביטחוני, הרי הוא מתקבל על דעת כולם. אם זאת החלטה של ועדת החוקה שתועבר לוועדת הבחירות המרכזית ומשם לעם - אני מתנגד לכך. אני תומך בהצעה שיש להעביר זאת כמסאלה לוועדת הבחירות המרכזית ועליה יהיה לסאל אחרי הוראות אלה.

ב.צ. דינבורג: יש לתת זכות לאנשים לסדר את הדברים. השאלה העוסדת על הפרק היא ביחס לחומר הרשמי הדרוש כגון: רשימת הבוחרים בנצרת, וכל חומר רשמי אחר - ועדת הבחירות המרכזית תדאג לכך שהוא יתורגם לערבית. אך החלטתנו צריכה להיות בצורת הוראות לוועדת הבחירות המרכזית. יש להכניס סעיף זה במסאלה בפרק ההוראות.

י. לם: לי אין כל ספקות ביחס לשפה הערבית, ועד כה לא שמענו כל תלונה בענין השימוש בשפה הערבית הן מצד הערבים והן מצד הממשלה. עוד לא היתה במדינה כל תלונה, בבתי-המשפט יש ומנהלים משפטיים בערבית, ולא קיימת כל שאלה. אתם יודעים את יחסי הפרטי לענין, אם חבר הכנסת טובי יש לי חילוקי דעות רבים, אך לא בענין זה. לדעתי, אין להכניס עתה פתאום חוק מיוחד שבא לקבוע את הדברים, כי אין כל חוק בא לחוד, אין אנו באים לפרש כל חוק לחוד, אלא יש לקחת את כל מערכת החוקים כלה.

אשר לוועדת הבחירות, ולתרגום החומר לערבית - הרי אם יהיה צורך בכך יוגש כל החומר לערבים בערבית, ואין צורך להכניס חוק מיוחד, כאילו היו לנו ספקות בקשר לכך. יש להסתפק בהחלטה זו ולא ליצור בחוק תקדימים לערביים אחרים.

ועדת החוקה, חוק ומשפט
15.3.51
חוק הבחירות לכנסת השנייה.

היו"ר ג. ניר:

לגבי דידי ענין השפות הוא ברור, עד מאוד.
בזמנו פרטמה הממשלה חוק האומר שלפני כן
היו שלש שפות רשמיות: עברית, אנגלית, ערבית ועתה ישנו חוק המבטל את
השפה האנגלית כשפה רשמית, יוצא איפוא שיסבן שתי שפות רשמיות: עברית
וערבית. לכן מפרסמים את החוקים שאנו מקבלים גם בערבית. הקושי הוא
שכל החוקים המופיעים בערבית, מופיעים לאחר חוצשים רבים מאז הופעתם
בעברית. השאלה כאן, אם יתפרסמו הוראות של ועדת הבחירות המרכזית
חדשים אחרי הבחירות - לכאורה יהיה הכל בסדר, משום שהדבר כתוב בחוק,
אך הדברים יתפרסמו לאחר הבחירות. על כן אני מציע נוסח זה: "כל הפרסומים
הכלליים של ועדת הבחירות המרכזית צריכים להופיע בזמן אחד עם הפרסומים
בעברית". אני מדגיש במיוחד: "כל הפרסומים הכלליים", ששייכים לכל
הארץ וצריכים להשלח לאיזורים הערביים יתורגמו לערבית בזמן אחד.
בנוסח זה איננו פותרים את שאלת השפות, והוא ישיע את רצוננו.

י. כסה:

אני חושב שהצעת תיקון על מדעת כולנו,
כאשר יביא יושב ראש הוועדה את חוק
הבחירות לכנסת הוא יודיע שהוסכם בוועדה, וכאן הוא יצטט את הצעתו,
כלומר הדבר יבוא בצורת הודעה ולא בצורת החלטה.

י. בר-יהודה:

יש להצביע על הצעתו של חבר הכנסת כסה רק
לאחר שתיפול הצעתו, הרוצה לקבוע את הדבר
בגוף החוק.

היו"ר ג. ניר:

בראשונה עלינו להחליט אם סכניסיים טעיף
זה לחוק, או יש להסתפק בהודעתו, בתור
יושב ראש ועדת החוקה, באותו ניסוח שהצעתו.

י. בר-יהודה:

יש לי הרשות הפורמאלית לדרוש שטעיף בחוק
יוצבע בעד ונגד, כלומר יש להצביע אם
הדבר יהיה בחוק או לא יהיה בחוק.

היו"ר ג. ניר:

לפני יסבן שתי הצעות להכניס את הדבר
בגוף החוק, או להודיע בכנסת.

י. בר-יהודה:

יושב ראש הוועדה יכול להצביע רק את
ההצעות שנכנסו. אני תובע שיצביעו את
הצעתו בעד ונגד שאם לא כן אהיה נאלץ לפנות לוועדת הכנסת.

הצבעה

בעד הכנסת הטעיף לגוף החוק - 5
נגד - 9

מחליטים:

שאינן להכניס טעיף זה לגוף החוק.

הצבעה

בעד ההצעה שיו"ר ועדת החוקה ימסור
הודעה בכנסת על החלשת הוועדה - הרוב

מחליטים:

שיו"ר הוועדה ימסור הודעה בכנסת על החלשת הוועדה

ועדת החוקה, חוק ומשפט
15.3.51.
חוק הבחירות לכנסת השנייה.

ס. בן-עמי:

האם היושב ראש בהביאו הודעה זו לכנסת,
היא מחייבת או אינה מחייבת?

א. פרטינבר:

אני רוצה לשאול את היועץ המשפטי, אם יקרה
סקרה וועדת הבחירות המרכזית לא תפרסם
את החומר הדרוש בערבית, או באיחור רב: (א) מה המצב המשפטי; (ב) האם
אפשר לנקוט בסנקציות?

א. ידין:

אם יושב ראש הוועדה יודיע בכנסת משהו
בקשר לתרגום הערבי - אינני רואה אפשרות
לפנות אחר-כך לבית המשפט.

סעיף 18 (הצעות חדשות):

הרשות בידי ועדת הבחירות המרכזית להפקיע מקומות בשביל הקלפי
(הצעת ד"ר צילן).

היו"ר נ. גיר:

נדמה לי, כי באופן פרינציפיוני אין
התנגדות לסעיף זה, אלא יש לבסח אותו
בצורה מדוייקת יותר.

ד"ר צילן:

הניסוח הוא: "יושב ראש ועדת הבחירות
המרכזית או איש שיומטך על ידו, יהיה
רשאי להפקיע דירות לדיוור ועדות הקלפי בזמן הבחירות".

היו"ר נ. גיר:

אני מציע שבסעיף זה, אחד ידבר בעד ואחד
נגד.

מ ח ל י ט י מ:

לקבל את הצעת יושב ראש הוועדה.

י. בר-יהודה:

אני גורס שיש להגדיר בחוק מה סותר להפקיע
ומה אסור, ושיהיה ברור שאין להפקיע
מקומות מגורים.

א. לם:

מדוע אין להשתמש במקרה זה בחוק תפיסת
הנכסים, האם אתם חושבים שסותר להפקיע
מבלי שהממשלה תשלם איזה שהוא תשלום?

ס. בן-עמי:

אני מניח שהכוונה להפקעה היא ליום-יומים.
אולם סעיף זה בשימושו עלול להביא הפרעות
רציניות לבתי-המגורים ולמשרדי עבודה שיש בהם עסקים. ההצעה כפי שהובאה
כאן, נותנת אפשרות לבא לדירתי ולעשותה הפקר במשך יומיים. זהו דבר
בלתי הגיוני, בזה אנו נותנים סמכויות בלתי מוגבלות לוועדת הבחירות,
כי בצורה זו ניתנת גושאפנקא שאפשר להפוך מקום מגורים למקום הפקר
ולרשות הרבים - דבר זה לא יתכן. המסקנה היא, שישנם בעיר מקומות המשמשים
למועדונים וכת-קפה, ומקומות אלה אפשר להפקיע ליום אחד, ולא חשוב אם
האנשים יסבלו יום אחד, משום שלא יהיה להם לאן ללכת למקום שעשועים.
אני חושב שכל אותו סוג העסקים המיועד מלכתחילה לרבים חשאאאאאאאא אפשר
להפקיעם, אבל לא את דשות היחיד.

ד. בר-רב-האי:

התמונה שצייר כאן חבר הכנסת בן-עמי,

ד. גר-רב-האי:

אינה סדורקת, כי לא נפקיע מקומות רבים, אלא עצם קיום הוראה זו בחוק, תתן אפשרות לסדר את הדבר בצורה הטובה ביותר. היה מקרה בחיפה בבחירות לעיריות והמכבי לא רצה להעמיד את ביתו לרשות הבחירות ודרש סכום כסף עצום. פנו אלי, שאני אשפיע על אנשי המכבי שיתנו את הבנין. חוק תפישת נכסים זוהי פכונה כבודה טאד ומטובכת. לו אז היתה כבר הוראה כזו בחוק, לא יכול היה המכבי להתעקש. באותה שעה אנו היינו נאלצים לקחת צדיף ולא יכולנו להכנס לביתם, בלומר אין הכוונה להפקיע מקומות מגורים. מכל מקום ברור, כי קיום אפשרות כזו היתה מסדירה את הדבר, ואם גם יהיה צורך לשלם איזה שהוא סכום עבור יופיים אלה. אני גם חושב שדק בפקדים בודדים יהיה צורך להפקיע בנינים.

היור - ג. גיר:
עומדת להצבעה השאלה אם מכנימים לחוק את התיקונים שאין להפקיע מקומות מגורים ומשרדי עבודה פרטיים.

ה צ ב ע ה

- בעד/ שאין להפקיע מקומות מגורים - 6
- בעד זה שאין להפקיע משרדי עבודה פרטיים - 7
- צד - אף אחד
- בעד כל הסעיף עם שני התיקונים האלו - הרוב

ס ח ל י ט י מ:

לקבל את כל הסעיף עם שני התיקונים האלו.

סעיף 9 (הצעות חדשות):
ביטול סעיפי פקודת המשטרה באותו זמן - הנובעים לאספות והתקהלויות (חבר הכנסת י. בדר).

י. בדר: אינני מוכן לכך.

סעיף 7 (הצעות חדשות):
ביטול תקנות שעת חירום שנת 1945 מיום פרסום החלטת הכנסת על יום הבחירות ועד לסגירת הקלפי (הצעת חבר הכנסת י. בדר).

י. בדר: אינני מוכן לכך.

סעיף 10 (הצעות חדשות):
קביעת סחידים טכטימליים לאולמות למסדות אפיפות בחירות (הצעת חבר הכנסת י. בדר).

היור - ג. גיר:
אני חושב שגם פה/ אנו יכולים לנהוג כפי שנהגנו לגבי הסעיף הקודם, שאחד ידבר בעד ואחד נגד.

ס ח ל י ט י מ:

לקבל את הצעת יור הועדה.

י. בדר:
אני חושב שאין להרשות ששכירת אולמות בתקופת הבחירות, תהפך לנושא לשוק שחור. לכן, ודאי יהיה יותר נוח אם יקבעו מחירים מכסימליים, מחירים כאלה שאינם סוגבלים בזמן רגיל, ומתקבלים על הדעת. מתוך סיבות אלו, אני עומד על הצעת הצעה.

ע. אמר:
האם ישנה אפשרות לחייב את בעלי האולמות להשכירם?

ד. גר-רב-האי:
על הצעה זו אפשר היה להתנווכח לו היינו יודעים, מה נקרא קביעת מחירים, כלומר הכוונה שכל האולמות בסרינת ישראל בתקופה זו, הם מצדך בדפיקוח ומותר גם להחרים אותו ורק אם אפשר לדבר על מחירים מכסימליים. כל זמן שאין לנו זכות הפקעה, אין אפשרות לאף אחד להפקיע אולמות. אולם, אם ירצה חבץ הכנסת בדר להגיד שכל האולמות במדינת ישראל, בתקופת הבחירות, עומדים לרשותה של ועדת הבחירות המרכזית והיא מחלקת אותם למפלגות וקובעת את המחירים. זאת אומרת שועדת הבחירות תנהל משא-ומתן עם מישהו מבעלי האולמות, ותבוא מפלגה מסוימת ותשכור את האולם במחיר הרבה יותר גדול, אם כי תגיד ששלמה את המחיר הנקוב - זה יהיה שקר מוטכם למפרע ויצור שוק שחור. זה אחד הדברים שאינם נתנים לביצוע. לדעתי, יש צורך לקבוע שוק חופשי בשטח זה.

היו"ר - ג. גיר:
אם אינכם מוכנים לשמור על ההחלטה שאחד ידבר בעד ואחד נגד, אני מוכן להמשיך ולתת רשות דיבור.

ס ח ל י ט י מ :

שיש לתת רשות דיבור לא רק לאחד בעד ולאחד נגד, אלא גם לאחדים.

י. למ:
אני הייתי מסכים להצעת בדר, לו הוא היה מסכים, לפני שנה, להצעת שהצעת בוועדת הכלכלה, שהוא כה התנגד לכך, לא היתה עתה כל פרובלמה. חברי מפלגה הפועלים המאוחדת ואני הסכמנו לתקנות ההגנה בגד הפקעת מחירים לגבי דברים שונים ולא רק למצרכים גידים, כי אם גם למקרקעין ולבניינים. לו היינו מכניסים אז דבר זה לחוק, היתה עתה הפרוצדורה ברורה, כיצד יש לקבוע את המחירים. לו היינו אז קובעים שזה שאינו רוצה להשכיר או למכור מצרכים אלה - צפוי לעונש חמור למדי, במקום הזה אפשר היה להכניס גם את ענין האולמות, כלומר אפשר להוסיף סעיף, הקובע שלטרת מה שנאמר בתקנות ההגנה להפקעת מחירים, חל הדבר גם לגבי אולמות לצרכי הבחירות.

אולם, ישנו עיכוב בחוק זה והוא: שעדיין לא נקבע המנגנון לקביעת מחירים, והקמת מנגנון כזה, זה ענין לחדשים. אבל ברור, כי הצעות מסוג זה הן הכרחיות, את זאת יבין עתה גם חבר הכנסת בדר.

א. פרמינגר:
אני רוצה להזכיר שיש לנו תקדים בענין פחות חשוב מאשר חוק הבחירות, והוא חוק "טורבי-קטרי". במקרה זה לא היה צורך לחוקק חוק מיוחד, כן, לדעתי, יש להכניס פיקוח על אולמות לתקופת הבחירות, ואין בזה כל קושי, ואינני רואה בפיקוח זה קושי יותר גדול מאשר פיקוח על מצרכי מזון. לכן, טוב היה לו ועדת הבחירות המרכזית היתה מסדירה את מחיר האולמות וקובעת את מחירי שווייץ, ואינני חושב שיהיה בזה שימוש בלתי הוגן.

ט. בו-עמי:
הגבלה לבני מתן סכומים סכסימליים
לשכירת אולמות - לדעתי, זהו דבר
ברור. לדעתי, יש להגביל את השימוש באולמות, ולא דוקא להגביל את
המחיר. נביח, שרושמים מספר סטוים של אולמות בולטים ומחלקים אותם
במחירים שלא יעלו על המחירים המתקבלים על הדעת. צריך להיות יושר
מינימלי, ובטגדת התחרות בין יריבים, אין לשתק לגמרי את הידיב,
ובצורה זו של הגבלות לבני אולמות - דבר זה נתן להעשות.

הי"ר ג. ג. גיר: אמא אנו קובעים מחירים לאולמות, ש

לקבוע כיצד לבצע את הדבר, פשוט שאנו
יכולים לקבוע מחיר סטוים לאולם, ובעל האולם לא ירצה להשכירו. יתכן
שועדת הבחירות המרכזית רשאית לקבוע מחיר למרות כל הסכם בין הצדדים.
יוצא אפוא, שרק ועדת הבחירות יכולה להעריך את האולם, ותקבע את
הסכום שיש לשלם עבורו.

י. גדר:
בכוונה לא הצעתי הצעות קונקרטייות
ואסרתי שועדת הבחירות רשאית לקבוע
מחיר עבור אולמות בזמן הבחירות. הצעת היא: שבחר פה בוועדת פסגה
שתקבע את הדברים.

ה צ ב ע ה:

בעד הרכבת ועדת פסגה - הרוב.

ס ח ל י ט י ט:

להרביב ועדת פסגה בת 3 חברים והם:
לם, בדר ופרמינגר, ועליהם לקבוע את
ענין מחירי האולמות.

הי"ר ג. ג. גיר:
עד יום ב' עליהם להביא פשהו סטוים
לוועדה. עתה בשאר לנו לדון על הבחירות
במסל הצבאי - אנו נחכה לבא-כח המושל הצבאי.

ח. טובי:
בענין המושל הצבאי ישנם דברים פרינציפיונים
אנו יכולים להתחיל לדון בכך ולהחליט.
ולהעביר לו את החלטותנו.

הי"ר ג. ג. גיר:
החלטתנו היא לחכות למושל הצבאי או
לבא-כוחו, ובאם לא יופיע, שיקבע
בעצמנו את הדברים.

פרט שביעי: ענינות:

י. לם:
כיו"ר ועדת המסנה לעניני עבירות, הנני
למסור לכם, שכטעם בכל הענינים באנו
לידי הסכם, כי היה רצון למנוע זיופים, ועל-כן גם הגדלנו את הקנסות
על עבירות השומוזת אלו. אולם, בענין אחש לא באנו לידי הסכם והוא
ענין הפרוצדורה. לפי החוק הקיים התובע הכללי הוא האחראי למשפטיים.
ויש ונתנת האפשרות גם לאנשים פרטיים להגיש תביעה פלילית באם הם מקבלים
אישור מהמשטרה. אולם, היועץ המשפטי יכול למנוע הגשת תביעה זו. אולם,
ישנה דעה בוועדת המסנה ש-3 מחברי ועדת הבחירות המרכזית יכולים להחליט
על משפט לפי פעיף זה. הנימוק הוא: כי, יתכן, והמשפט הוא בניגוד לרצונה
של המשטרה, כי היא היתה מעונינת בזיופים אלו, ועתה לא יגיש היועץ
המשפטי כל תביעה נגדה. הכוונה להכטיח שטעיף זה יהיה בר תוקף, כי הוא

י. ל:

איננו זהה עם המוסד הממשלתי. אני מתנגד להצעה זו, כי איננו יכולים דרך אגב לשנות את סדרי השלטון והתביעה במדינה. אם יש לנו אמון, וצריך להיות לנו אמון, שהיועץ המשפטי הוא אינטטיטוט בלתי תלוי, ואם הממשלה מחליטה שלא לעשות משפט, הוא יכול להגיש תביעה. לפעשה, יכול היועץ המשפטי להגיש תביעה אפילו נגד ראש הממשלה. היועץ המשפטי איננו יכול לאסור - את זאת יכול לעשות רק השופט. אם איננו מאמינים ליועץ המשפטי, הרי לפי החוק הקיים, אין גם סיבה להאמין לשופט, משום שכיום אפשר לפטר שופט.

לדעתי, על כולנו ללמוד יפה את פרק העבירות, כי בתעמולה פוליטית מסוגלים לעשות כל מיני דברים שבשבילם עלולים לשבת במאסר זמן מסוים, שנה או יותר מזה. אני מבקש לא הכניס לחוק הבחירות דברים שעוד טרם קרו אצלנו, כי הדברים אינם נובעים לעצם המשפט, אלא לחשד.

י. בדר:

אינני מציע כל חדושים. באנגליה יכול כל אזרח להיות גם תובע בעיני שופט, ואפשר להניח שאזרח פשוט יהיה תובע במקרה דצח, ואין זה דבר הנוגע לחוק, ואין בו משום עלבון לממשלה.

המצב אצלנו הוא כזה שהבחירות אינן דבר רגיל במסגרת המדינה, זוהי הפעולה הקובעת את המשטר. אעזובה היא שער עתה רק היועץ המשפטי היה בר-ספקא לתבוע לדין בעד עבירות אלה. לדעתי, הסמכות לתבוע לדין אין זו סמכות הממשלה בלבד, אלא אפשר לתת אותה לכל אדם. לכן, אני חושב שיש לתת סמכות זו, בתקופת הבחירות לא רק לנציגי מפלגה אחת, כי הממשלה היא פוליטית והיועץ המשפטי של אותה ממשלה מוכרח להיות תלוי בה; ואם נתן סמכות זו רק ליועץ המשפטי, פירוש הדבר שרק מפלגה אחת יכולה לתבוע לדין. אולם, אם ניתן סמכות זו לוועדת הבחירות, ואני תקווה שאם גם ניתן סמכות זו לוועדת הבחירות, גם אז לא יהיו משפטים. בדרסה לי, שדבר זה הוא כדאי לבריאות המדינה ולבריאות העם. ואם ימצא נאשם אחד שיועמד לדין, הרי זה לטובת המדינה ולטובת החיים הציבוריים ונקיונם.

אני חוזר ואומר, כי לטובת בטחון העם יש צורך לקבל את הצעתי.

י. בר-יהודה:

הזכויות שניתנו ליועץ המשפטי באו לנו בידרשה. לפי שעה עוד טרם הגענו לידי כך שדרון ביסודות המשפט. כרבע אנו מדברים על ששה יוצא מן הכלל, מה יהיה השלטון? בזה אנשים לעתים נכשלים, מפלגות נכשלות ויכולות להכשל. לפעשה, כולנו בידי איש מאד שמעטדו הוא פקיד הפוציא לפועל ובכל דגע אפשר להחליטו באחד. אני בכרונה אומר את הדברים ללא צל של פריבילגיה. בדרסה לי, שאם שזהו דבר שאנו יכולים להסכים או לא להסכים לה, רק, מטעמי נוחיות, ואני מעוניין להבליט את הפרינציפ הזה, כי אם תסכימו לו, הרי זה אך ורק מטעמי נוחיות. המדובר עתה הוא בממשלה שאין לה אמון, ממשלה שהיא במצב של חוסר אמון פרלמנטרי; הרי פקיד שלה שהוא תלוי בה, אף הוא חסר אמון, כי אין מאן טעטדו דוטה למעמד השופטים, כי במובן הפורמאלי-ארגוני-סידורי השופטים הם בלתי תלויים. לגבי היועץ המשפטי המצב הוא אחד, מפני שהוא יכול לתבוע לדין את ראש הממשלה, ויש וניתנת לו הוראה להפסיק את המשפט, ועליו יהיה להפסיקו.

י. לם:

ישנה פשרה אחרת, שנכתוב: "בהסכמת בית- המשפט".

י. בר-יהודה:

בית המשפט אמנו צריך לשאול אותי כדי להוסיף פסק דין, אין אני צריך לומר לו את אשר עליו לעשות.

ס. בן-עמי:

הבעיה היא חסודה מאד ויש לה תקנה פשוטה בתכלית הפשוטה. אינני רואה את העניין של "שלשה טובי העיר". נניח, שמוסד מסויים לפי דרכו ייהפך לחוליות של מוסד

ד. בן-עמי:

ממשלם אדם ממשלם מכזקוטיבי, הוא לא יהיה לתובע, לא הוא ולא אף אחד בתואר זה, של חבר ועדת הבחירות המרכזית. וזאת לא משום שאני חושד בממשלה הקיימת הנהגית עתה ממזב משונה בסדינה שנותן לה אפשרות לפעול סבלי להיות קפופה לסוסדות הכנסת. המצב בבחירות הוא כזה, במפלגות גדולות הן העברייניות הגדולות, ומפלגות יותר קטנות הן עברייניות יותר קטנות. לדעתי, יהיה זה בהתאם לחוק אם כל אדם יוכל להגיש תביעה לבית המשפט ולהעביר אותה למשטרה וזו יכולה לטפל בעצמה בעניין, אבל היועץ המשפטי אינו יכול להפסיד את המשפט שהוגש על ידי אדם פרטי, ואם המשטרה מטפלת בכך גם בית המשפט יוכל לטפל בכך, ואין להפסיק את הטיפול בעזרת היועץ המשפטי. בזה ניתנת האפשרות לא רק אצמם לאזרח סטויים להגיש תביעה, אלא גם לקבוצה סטויימת, ואין אנו פובעים בממשלה בכך.

א. פרטינגר:

אני שמח שניתנה לנו האפשרות לדבר על יועץ משפטי הפוטטי, כלומר על יועץ משפטי שהתפנה על ידי מטשלה שעוד טרם נבחרה, ואנו דנים עתה על הסדרים להבחרה. אולם, אין לדעת, יתכן ויהיו מצבים כה עדינים העלולים להשפיע על הרכב הממשלה, ובודאי יהיו ענינים שלא יציעו לידי בירור. באופן תיאורטי יכול היועץ המשפטי להיות מפורט ואין כאן: (א) שאלה של אמון ליועץ המשפטי עצמיד להתפנות. (ב) אין לתת את האפשרות לממשלה להכריע את גודלה. (ג) אין לתת זכות אכס-קלוטיבית זו לחברי ועדת הבחירות. אני מצטרף לדבריו של חבר הכנסת בן-עמי, כי גם אני הנינותי שלכל אזרח ואזרח ישנה אפשרות להגיש תביעה משפטית.

ד. בר-רב-האי:

כל הפחד שישובו כאן הוא שהמשטרה תסרב לטפל בתלונה סטויימת, משום שהיא לא תראה בה ענין ציבורי - יש והצדדים יכולים להתדר ביניהם. אולם אינני מתאר לעצמי שימצא יועץ משפטי שיאמר שבעניני הבחירות הוא אינו רואה ענין ציבורי. הפרוצדורה הקיימת היא שהמטלונן הולך בדרך הדבילה והיועץ המשפטי אינו רשאי להפסיק את המשפט - זה בהתאם להצעה. התלונה הפרטית הסוגשת על ידי מישהו-היועץ המשפטי יכול להפסיקה - זכות זו רוצה חבר הכנסת בן-עמי לשלול ממנו.

א. פרטינגר:

האם יכול איש פרטי להגיש תביעה משפטית?

ד. בר-רב-האי:

כן

י. לם:

יש באפשרותי להגיש תביעה, וביח, שמישהו זייף שטר ומביש תביעה, היועץ המשפטי יכול להפסיק את המשפט. זכות זו רוצים לשלול בקשר לחוק זה. אני רוצה לשטור על הנאשם, ואינני רוצה לתת אפשרות לאדם פרטי להביא אדם אחר לבית-המשפט המחוזי, ואנו קבענו גבול לאפשרות זו, שיש להביא אדם לבית-משפט השלום, כי זה לטובת העניין.

ס ח ל י ט י מ:

שיש לבטל את ענין הפסקת המשפט בבית משפט השלום.

היו, ר. ג. גיר:

כזה אני קובע שגסרנו את פרק 7, העבירות.

י. לם:

טרם הזכרנו את הענין הסדר באי-הופעתו של חבר ועדת הקלפי ביום הבחירות, לקלפי, עליו לקבל עונש. אני מתנגדתי לכך.

י. בר-יהודה:

אם כל חב"י ועדת הקלפי לא יופיעו
בבחירות הבחירות לקלפי - הרי אין
בחירות באותו מקום. אותי לא מעניין אם מישהו לא הופיע, אלא אם
כל האנשים לא יופיעו - הרי לא יתקיימו בחירות בקלפי מסוימת, ואם
הם לא יופיעו-יועמדו לדין, כי זה שהשכים להיות חבר ועדת הקלפי,
קבל על עצמו אחריות מסוימת, אבל אם בגללו נכשל כל הענין, עליו
ליתן את הדין על כך. אם נביח, לא פתחו קלפי בזמן את הקלפי, או
סברו את הקלפי לפני הזמן, כלומר דבר זה עשה רק חבר אחד, אבל האם
בגלל יעמדו לדין כולמם? אינני חושב שזה יהיה צודק. קרה כבר שהקלפיות
נפתחו באיחור וב, אבל אין להעמיד לדין את כל החברים.

ס. בן-עמי:

האם קרה כבר שקלפי לא נפתחה כל היום?

דר. צילון:

מקרים כאלה לא קרו, אבל קרה שברגע
האחרון צריך היה לחפש אנשים ולפנותם
כחברי ועדת הקלפי, פכל הבא ליד. לדעתי זוהי חובה המושלת על כל
אזרח לעזור בביצוע המשימה הזו, באותה מידה שאנו מסיילים על פקיד
הפדינה תפקידים חשובים, כן אפשר לדרוש מאזרח לבצע ולעזור בהצלחת
הבחירות. ודאי שיהיו אנשים שמרצונם הטוב ירצו להיות חברי ועדת
הקלפי, או שיהיו אנשי מפלגה מסוימת שיוצגו כסועמדים לחברי ועדת
הקלפי, וברגע האחרון לא יופיעו - מצב כזה לא יתכן. היו אמנם,
מקרים שחברי ועדת הקלפי לא ידעו שהוצגו כסועמדים לכך. אבל אם הם
קבלו את המינוי, מחובתם לעשות את עבודתם. אתם קבעתם קוורום לועדת
הקלפי, דבר שאנו לא עשינו בבחירות לדשויות המקומיות, ואז נתתי
הוראה שיש לעבוד בקלפי כל עוד ישנו שם חבר אחד של ועדת הקלפי
כדי לא להכשיל את הבחירות.

י. לם:

פדוע יש להבריל אם חבר אחד לא בא
לועדת הקלפי לבין זה שגם אחרים לא
הופיעו לקלפי באותה שעה. מה הוא מזלו הרע של אותו חבר שכאשר הוא
לא הופיע לקלפי, לא הופיעו גם חברים אחרים, ובצורה זו הוא צפוי
לעונש. אם חברי קלפי מסוימת לא באים לקלפי לא יעזור כל עונש, ודבר
זה לא יבטיח את הבחירות. זו היא גם שאלה פדינציפיונית של אי-סלוי
חובה ציבורית - זו עבירה. אני מגיע למסקנה, שאם אתם חושבים שזו
עבירה פלילית, הרי אם פקיד המדינה אינו מופיע בשעה 8.00 למשרד,
אלא בשעה 8.30 ומחכים לו אנשים, גם זוהיא עבירה. עובד המדינה
שלא פלא את תפקידו כראוי ילך למאסר. אבל עונש זה מכווון לעובד
המדינה שאינו מקבל משכורת ואין להטיל עליו עונש.

א. לבקין:

רציתי לדעת כיצד יפתרו את השאלה
אם קלפי מסוימת לא תפתח?

הצבעה

- בעד הכנסת הסעיף המדבר באי-הופעת חבר קלפי לקלפי ביום הבחירות - 7
- נגד - 6

פחלישים:

להכניס סעיף המדבר הפסיל עונש על חבר
ועדת הקלפי שלא הופיע לקלפי ביום הבחירות,
ללא סיבה מספקת.

י. ברנר:

אשר לניסוח - יעשה זאת היועץ המשפטי.
הכוונה כאן שיהיה קוורום לשעת פתיחת
הקלפי - זאת אינני רוצה, כי אני רוצה להיות בטוח שבבוקר פואחים
את הקלפי.

ז. אס"ף:

אני מציע ניסוח זה: "חבר/ ועדת
הקלפי שהסכים למינויו ולא הופיע
לקלפי שעה לאחר סועד פתיחת הקלפי, ללא סיבה מספקת וללא הודעה
מוקדמת".

היו"ר ג. ביר:

ישנה הצעה לרויזיה של ההחלטה
שקבלנו זה עתה.

הצבעה

בעד רויזיה של ההחלטה - 7
נגד - 6

י. בורג:

פאחד שבהחלטה שנתקבלה היתה ברוב
של 7 קולות נגד 6, וההחלטה לרויזיה
של ההחלטה הקודמת נתקבלה ברוב של 7 קולות נגד 6, אני מציע שנדחה
ענין זה לישיבה הבאה, ועד אז יש להביא ניסוח מדויק להצעה זו.

מחליטים:

להמשיך ישיבה זו עד שעה 19.00.

סעיף 38:

כל מקום שחוק זה קובע שפעולה מסוימת תיעשה מספר מסוים
של ימים לפני יום הבחירות, ושאלת ועדת הקלפי הבחירות
המרכזית, אם ראתה סיבה מספקת לכך, להאריך את המועד לאותה
פעולה עד חמשה ימים נוספים.

י. למ:

אני מתנגד לסעיף זה בצורתו הנוכחית,
כי אני זוכר את אשר היה בבחירות
לאספה המכוננת, סעיף זה נותן אפשרות לפלגנות להאריך בדברים שאין
מקום להאריכם, אם נביח, צריך להגיש את רשימות המועמדים בתאריך
מסוים, אינני רואה צורך לדחות מן להאריך את זמן הגשת הרשימה, ויש
לצדד עד כמה שאפשר את מועד פרסום רשימת המועמדים. כן יש לתת אפשרות
לבוחר לדעת את מי הוא בוחר. אני מוכן להסכים שיסגור כמה תאריכים
שאפשר לשנותם. לכן, אני מציע שפה יהיה סעיף תגאי הקובע, כי אין
לשנות את תאריך פרסום הרשימה ברשומות. המצב אצלנו הגיע לזיוף,
או כמעט זיוף שאפשר תחת לחץ המועצה המספטית לשנות את מועד הפרסום,
ויש למנוע זאת. יפה דאגתם בזמנו, תחת לחץ של ועדת הבחירות המרכזית
שהפרסום יהיה באותו יום.

א. ידין:

אני מסב את תשומת לבו של היו"ר
שיגן על פעולות הממשלה שאין

לומר "זיוף או כמעט זיוף".

היו"ר ג. ביר:

פאחד שמר ידין העיר את הערתם
אף אני חושב שיש להפנע פכך.
עתה נרשמו חברים אחדים לדבר בסעיף זה. אולי נסתפק בכך שאחד
ידבר בעד ואחד נגד?

מחליטים:

שאחד ידבר בעד ואחד נגד.

ד. בר-רב-האי:

אני רוצה להגן על סעיף זה, כי הוא
הציל את הבחירות לאספה המכוננת,
ונתן את האפשרות לדייק, כי אנו עומדים בפני בעיות טכניות רבות
שאינן לראותן טראש, שאם לא כן נעמוד בפני הכרה לדחות את הבחירות,
או לשנות את תקופת הביניים הכרוכות זו בזו, ואם נלך בדרך זו שיחד
עם הבאת חוקת הבחירות לכנסת השנייה, נביא גם תאריך ליום הבחירות,
שהוא יהיה תוצאה מכל סולם התאריכים, כלומר זוהי הטכניקה של
הדברים. יתכן וועדת הבחירות לא תמצא לפניה דרך אחרת, אלא לבוא
לכנסת ולבקש לדחות את יום הבחירות לפספס ימים, או שהיא תמצא
אפשרות לקצר את כ ל אחד משלבי הביניים ולצמצם וזה יתן לה אפשרות
לקיים את הבחירות במועדן. שיקול דעת זה נתון ל-33 איש, ואם הם
ימצאו לנכון לעשות זאת, זה נתן להעשות תוך 5 ימים אלה. אני חושב
שאינן לפתוח פתח זה. בבחירות לאספה הסכר וננת השתמשנו יפה בסעיף
זה ולא דחינו את הבחירות. ישנם עניינים רבים שאינם קשורים ביום
הבחירות, הגשת רשימת המועמדים, זו פעולה העומדת מחוץ לסולם הכללי
של הכנת הבחירות, שאף לא כן זה ישנה את כל הלוח. לכן, לדעתי,
צריכה להיות גמישות מסוימת בשטח זה, שאם לא כן נהיה במצב שבגלל
שני ימים עלינו לדחות את מועד הבחירות.

היו"ר נ. ניר:

אני רוצה להזכיר לכם, כי במועצת
המדינה הזמנית היקלנו צורך לקצר את
הדברים ו-9 פעמים תקנו אותם.

י. בר-יהודה:

מה הם התאריכים הקרובים ביותר אצלנו
ליום הבחירות?

היו"ר נ. ניר:

עדין זה עוד לא גמרנו.

י. בר-יהודה:

אם כך הדבר, הרי כל זה יכול להיות
קשור עם זכות הבחירה האקטיבית ולא
הפסיבית.

מ. בן-עמי:

לדעתי, במידה שמזיזים תאריכים, היינו,
תאריכים כמסגרת של 5 ימים, באותה
מידה זזים כל התאריכים פרט ליום הבחירות. כאשר מזיזים תאריך או
מקצרים תקופת ביניים שנקבעו לפעולות אחרות, כל זה אפשר לעשות, אך
אינן לשנות את יום הבחירות.

י. בורג:

ישנם מקומות מדויקים מאוד המקבלים
באיחור את רשימת המועמדים, לכן,
לדעתי, יש לדחות את כל התאריכים וגם את יום הבחירות. כי אם בענין
מסוים יאריכו את התקופה, הרי דבר זה עלול לפגוע בזכות הערעורים.
אם כתוב כאן שאפשר להאריך את התאריכים ב-5 ימים, הרי באופן
מגביל יש לשנות את כל התאריכים התלויים בכך, וכאשר יתקבל התיקון
שלי ונבנה, שרק מקום אחד יאחר בהגשת הרשימה, יש לקבוע ששני שלישי
מחברי ועדת הקביעה הבחירות צריכים להחליט על הזזת התאריכים, ואז
זה איננו נוגע בתאריך הבחירות.

הצבעה

בעד הכנסת סעיף 38 - 9
נגד - אין.

בעד התוספת שיש להזיז את מספר הימים
רק כאשר שני שלישי מחברי ועדת הבחירות
מסכים לכך - הרוב.

ה צ ב ע ה

בעד הצעת חבר הכנסת לם - 3
נגד - הרוב

בעד שאם מזיזים תאריך אחד יש לשנות
את כל התאריכים - אין

נגד - הרוב

פ ח ל י ט י מ :

א. כי יש להכניס את סעיף 38 לחוק.

ב. יש להזיז את התאריכים רק כאשר שני
שליש מחברי ועדת הבחירות מסכים לכך.

ג. כי אין לקבל את הצעת חבר הכנסת לם.

ד. כי כאשר מזיזים תאריך אחד אין להזיז
גם את התאריכים האחרים.

היו"ר ג. גיר: האם בדעתו להניח את החוק על שולחן הכנסת
ב-26.3.51

א. פרטינגר: אם נגמור את החוק נוכל להניחו על שולחן
הכנסת.

י. גר-הורדה: שטעמי מידור ועדת הכנסת שנקבעו ישיבות
אחרות לוועדת הכנסת, וזה עלול להפריע לנו.

י. בורג: יתכן ונוכל לבטל ישיבת מליאה אחת או אפילו
שתי ישיבות, כך שנוכל לשבת ביום ד' בנזק
זמן סמוך, ובאותו יום לא נקיים ישיבת מליאה, הן זה תענית אסתר.

י. גר-הורדה: בזמן שהיה צורך להכין את התקציב ישנה ועדת
הכספים גם בשעת ישיבת המליאה. לכן אני
מציע שנקבע ישיבה ליום ג' בשעה 19.00 ונשב עד 22.00. אם תבטל
ישיבת המליאה - הרי מה טוב, ואם לאו תשב הועדה גם בשעת המליאה.
ביום ג' ישיבתנו קבועה - בשעה 11.00, ואנו יכולים לשבת גם ביום ג'
בערב.

י. לם: יש גם לקבוע ישיבה לחוק עונש מות.

י. בורג: על יודר ועדת החוקה לברר עם יודר הועדות
האחרות ויקבע את זמני הישיבות.

היו"ר ג. גיר: יודא איפוא, שאנו יכולים לקבוע ישיבה אחת
ביום ג' בשעה 11.00 לחוק האזרחות. ביום ב'
בערב ישיבה לחוק עונש מות, וביום ג' בשעה 11.00 - חוק הבחירות.